

**[Aksel Larsen.]**

selv om de islandske Haandskrifter bliver givet tilbage til Island, og jeg anbefaler, at man snarest faar Gang i Forhandlingerne herom og naar til et rimeligt Resultat.

Hvad Færøerne angaar, vil jeg sige, hvad jeg har sagt før, at Statsministeren i hvert Fald ikke har gjort noget for at holde Færøerne fast ved Danmark, man kunde fristes til at sige, at han i højere Grad har gjort det modsatte. Jeg er glad for, at man nu har valgt den Vej at lade Repræsentanter for Rigsdagen sammen med Repræsentanter for Regeringen deltage i Forhandlingerne med Lagtingets Delegation. Jeg haaber paa, og jeg regner med, at der kommer et godt Resultat ud af disse Forhandlinger, men et godt Resultat vil efter mit Skøn kun kunne naas, hvis man indstiller sig paa, at Færøingerne maa have videst muligt Selvstyre inden for det danske Riges Rammer. Efter min Opfattelse er det urimeligt, at man paa Forhaand imødegaar dette eller tænker paa at imødegaar det ved at henvise til, at noget saadant ikke er muligt, fordi vi nu engang har den Grundlov, vi har. En saadan Hindring kan man overvinde ved at ændre Grundloven, som vi helst skulde have ændret af andre Grunde. Men dertil kommer — og det bør ikke holdes hemmeligt —, at paa Færøerne vælger man en Landstingsmand ved 21 Aars Valgret til Trods for, at der i Grundloven staar, at Valgretten til Landstinget er 35 Aar. Naar den Slags kan lade sig gøre og man ikke har statsretlige Betæneligheder i den Anledning, tror jeg ogsaa nok, vi klarer det andet.

Hvad Sydslesvig angaar, er det ikke min Hensigt at rejse nogen stor sydslesvigsk Debat. Min Stilling til dette Emne har jeg givet Udtryk for ved tidligere Lejligheder, den er kendt. Jeg vil kun sige til det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen, at Samlingsregeringens Udtalelse i Trontalen af 9. Maj 1945 om, at man staar paa Selvbestemmelserettens Grund og mener, at Grænsen bør ligge fast, aldeles ikke er selvmodsigende — jeg kan for øvrigt vanskeligt forstaa, at det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen vil give sine to Partifæller, den nuværende Landbrugsminister og Statsminister, Attest for aandelig Smalsporethed ved at sige, at de har stemt for noget selvmodsigende. Der er ikke noget selvmodsigende deri. Selvfølgelig er vi Tilhængere af Selvbestemmelserprincippet, som bestaar deri, at et Folk eller en Befolkningsdel skal have Ret til at sige sig fri for at høre til den Stat, den hidtil har hørt til, men ikke kan paatvinge sig ind-

lemmet i en anden Stat. Noget helt andet er, at det, Samlingsregeringen havde at tage Stilling til, var, om man mente, der var nogen Grund til at arbejde for nogen Grænseforandring, og det mente man ikke. Det mener vi stadig væk ikke der er, uanset om vi tusinde Gange anerkender Selvbestemmelserettens Princip. I hele denne Sag er det Statsministeren, der nu, efterhaanden kraftigt sekunderet af det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft — men han er dog ikke Medlem af Regeringen, han taler ikke udadtil, taler ikke over for Verden, over for Offentligheden paa Danmarks Vegne —, optræder temmelig statsfarligt. Sidste Gang vi forhandlede denne Sag her i Tinget — det var den 5. December 1946 —, havde vi en saakaldt Dagsordensdebat. Der blev vedtaget en Dagsorden, fremsat af de ærede Medlemmer Hr. Sønderup, Christmas Møller og Bertel Dahlgaard. Denne Dagsorden vil jeg gerne med den højtærede Formands Tilladelse citere. Den lyder saaledes:

„Idet Folketinget tilslutter sig den af Regeringen den 19. Oktober 1946 til England afgivne Note vedrørende det sydslesvigske Spørgsmaal og fastslaar, at denne Note er Grundlaget for Danmarks Politik i denne Sag og forpligtende for alle, der handler paa Danmarks Vegne, gaar Tinget over til fortsat Behandling af Finanslovsforslaget.“

Jeg rejste dengang Spørgsmaalet: Hvordan skal det forstaas, man kan jo ogsaa handle ved at tale, det kan i hvert Fald en Statsminister, og jeg fik af det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard den Besked, at det skulde forstaas, som det stod, og at alle Forhold var taget i Betragtning, der kunde intet mere ske i Modstrid med denne Beslutning og med Noten til Stormagterne. Siden den Tid har den højtærede Statsminister igen besteget forskellige Talerstole og har ikke alene udtrykt sig i stik Modstrid med, hvad Folketinget har vedtaget, og hvad Rigsdagens Partier eller et Flertal af dem har godkendt, men ogsaa direkte sagt, at det var noget forældet noget, det maatte man se at komme væk fra.

Hvis der var virkeligt Demokrati her i denne Sal, saa blev Konsekvenserne taget, saa kunde en Statsminister, der paa ny i Spørgsmaalet om Sydslesvig har tilkendegivet sin Modsætning til Folketingets Flertal, ikke blive siddende som Statsminister. Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard faar Ordet efter mig, og jeg gaar ud fra, at han vil udtale sig om denne Sag, at han vil give Besked om, hvorledes det forholder sig